

Алексієнко В.

ВСП «Харківський фаховий коледж харчової промисловості ХНТУСГ»

Наукові керівники: викладач вищої кваліфікаційної категорії,

викладач-методист Ткаченко В.М.

викладач вищої кваліфікаційної категорії

Козуб К.І.

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНЖЕНЕРІВ-ТЕХНОЛОГІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Розвиток комунікативної компетентності є необхідною складовою мовної професійно орієнтованої підготовки студентів фахового коледжу і необхідною умовою формування мовної особистості, яка буде здатна до ефективної міжособистісної та професійної взаємодії.

Під час навчання студентів закладів фахової передвищої освіти обов'язково необхідно враховувати взаємозв'язок між теоретичним навчанням та формуванням практичних умінь, реалізуючи принципи науковості, систематичності і послідовності під керівництвом педагога, який покликаний допомогти здобувачу освіти створити сприятливу базу для комунікації.

Розвиток комунікативної компетентності фахівця – це формування відповідних знань та умінь, які будуть позитивно впливати на його взаємодію з іншими суб'єктами спілкування і допоможе йому виконувати завдання професійної діяльності під час комунікації на міжособистісній основі. Комунікативна компетенція майбутнього інженерів-технологів харчової промисловості ґрунтується на знаннях правил і норм організації спілкування вербальними та невербальними засобами української мови і чуттєвому досвіді, що дають можливість розбиратися у ситуаціях професійної комунікації, бути здатним осмислювати мотиви, інтенції, стратегії поведінки людини.

Успіх взаєморозуміння у професійному спілкуванні значною мірою залежить від того, на скільки сформовані у студентів комунікативно-мовленнєві здібності, саме тому дуже важливим є наближення їх під час занять з української мови (за професійним спілкуванням) до реальних умов, за яких буде відбуватися процес комунікації під час професійної діяльності, бо в працівника харчової промисловості спілкування є провідним у вирішенні різноманітних завдань і від вміння володіння ним залежить вирішення важливих робочих ситуацій з колегами та успіх професійної діяльності. Наприклад, студенти беруть участь у ділових та сюжетно-рольових іграх, де мають змогу «приміряти» на себе професійні ролі інженерів-технологів харчової промисловості. В таких іграх ролі розподіляються, студенти виконують індивідуальні завдання зі збору інформації, аналізу різних аспектів проблеми, підготовки повідомлення. Під час таких вправ здобувачі освіти набувають вмінь ділового спілкування, навчаються досягати згоди, висловлювати свої думки стосовно прийняття певних рішень, користуватися відповідними мовленнєвими формами і лексичними одиницями. Основою таких ігор є дослідження реальної події, дій героїв, прийняття певного рішення та відповідальності з позиції особи, яка приймає рішення.

До сукупності комунікативних знань та вмінь, які формують комунікативну компетентність спеціаліста, можна віднести наступні: - розуміння канонів комунікації (повсякденної, професійної, святкової і т.д.); - знання невербальної мови комунікації; - уміння встановлювати контакт з людьми з урахуванням їх різних характеристик (вікових, статевих, статусних тощо); - володіння на високому рівні мовленнєвими прийомами, які допомагають під час спілкування вільно передавати і сприймати інформацію; - здатність вести себе еквівалентно ситуації та враховувати її специфіку для здобутку особистих цілей спілкування; - уміння адекватно оцінити співрозмовника як особистість, як можливого партнера або конкурента й вибрати особисту мовленнєво-комунікативну стратегію залежно від данної оцінки; - розуміння способів впливу на співбесідника таким чином, щоб повернути його на свою сторону, спонукати підтримати; - спроможність нав'язати у співбесідника добре ставлення до себе. Вищевказані характеристики є важливими складовими комунікативної компетентності фахівців будь якої галузі, зокрема і інженерів-технологів харчової промисловості.

Отже, комунікативна компетентність є важливою складовою професійної підготовки. Саме тому спеціалісту – під час будь-якого етапу професійного становлення – важливо постійно піклуватися про комунікативний розвиток своєї особистості, бо це впливатиме на набуття нею соціальної ідентичності.

Список використаних джерел:

1. Єрмаков І. Г., Пузіков Д. О. Життєві компетенції особистості. Практично зорієнтований посібник. – Донецьк: Каштан, 2007.
2. Пентилюк М. Компетентнісний підхід до формування мовної особистості у євроінтеграційному контексті / М.Пентилюк // Українська мова та література в школі. – 2010. - № 2. – С.2-8.
3. Коваль Г.К. Методика навчання української мови. - Тернопіль: Астон, 2008. – 232 с.

*Ананьєва М.
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – к.т.н., доцент Гайдусь А.Ю.*

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Фактори, які ініціюють розвиток професійної компетентності, можуть бути умовно представлені трьома групами: змінами провідної діяльності, соціальної ситуації розвитку і суб'єктністю людини. Виділення детермінант розвитку професійної компетентності засноване на прийнятому в роботі визначенні, а також поданні про структурні компоненти досліджуваного феномена. Слід зазначити, що такий розподіл носить умовний характер, так як представлені компоненти є складовими частинами цілісної структури, відповідно, і детермінанти теж взаємопов'язані між собою. До групи факторів зміни провідної